

دیوانی قافی

مہ لاسین شیخ سعدی

کو کر نہ وہ
نامادہ کر دے بوہا
بشیر حسین سعدی

۱۹۸۴

ونیهی حسینی فانی پایه دار
بوگه ل وهوزی هه ردهم وه فادار
ئهی خونیه ری کورد یادیکه هه ردهم
چونکه دلسوز بوو بو کوردی هه ژار
بشیر حسین سعدی

میتزودی زبانی (فانی)
مه لا حسین شیخ سعدی فیض الله

نه گه ربیت وله میتزودی زبانی شاعیرانی کوفی کورد بکولینه وه
ده بینین زور له شاعیرانمان ناز ناوی (فانی) بان بوخوینان
هه لبرار دوه . له وانه (مانند ناغای فانی) بووینه زورانی
تیش .

به نلام لیره را مه لا حسین ناز ناوی (فانی) له کونه وه بوخوی
هه لبرار دوه هه له به ره نای زبانی به وه هه تا کور
روایی کرد .

ته نیا له به له قه سیده را نه بی که باسی وولانی کوردان ده کا
به نه (قه سیده که ی به ووشه ی (کاکه) روایی فی هیناوه بووه
مانوستای خوایی خوشبوو . گیومو کرمانی .. له یه ک لرماره کافی
هه تاو باسی ناز ناوی کون بوئی شاعیرانی کردوه گو توو به
(فانی) به به ستی مه لا حسین شیخ سعدی - بووه .

ناز ناوی خوی کردوه به (کاکه) به نلام له راستی دا هه ر
له م قه سیده را نه م ناز ناوی بوخوی هه لبرار دوه و

به س نه که رنا هه رشانازی به ووشه ی (فانی) ده کرد
هه تا موره کیشی هه لکه نه بوو به ناوی «حسینی فانی»
فانی واکا مه لاهین شیخ سعیدی . له سالی ۱۸۸۲ز
له ساری هه ولیر که ره کی خانه قا . له اتوونه دونیا وه .
خوتیندی فهقی یه فی له هه ولیر و هیران و نازه نین و
سکستان و کویه ته واد کرد و وه .
وه له هه ولیر لای مه لای بوو به کر عوم ره شه فندی
مه لا (کله) نیجازه ی مه لایه فی وه رگر تووه ..

داندرا وه کانی

- ۱- ژبانی نینان ته فسیری قورئان که ده که وینه شه ش
به رگه وه ، که تا نیستا هه رستی به رگی لی جاپ کرده
- ۲- وه رگیرانی فه رموده کانی پیغمبه ر ، له کیشی بوخاری
به شه حکامی شه رعی یه وه له عه ره بی یه وه بو کوردی
- ۳- به رتووی به لاغرت به عه ره بی .

۴- جامع الصغیر که ده که دنیه دوو بهرگی که دره ده نه مهش
وهک بوخاری به نه حکامی شه رحمی یه ده له عه ره بی یه ده
کردو یه به کوردی .

۵- نه ظمی - (تهذیب الفظ) ته فتازانی به عه ره بی .

۶- منبج الحقیقه له ته صه وف به عه ره بی .

۷- شه رحمی زات الشفا - به کوردی -

۸- شه رحمی - لوائح - له فارسی بو عه ره بی .

۹- شه رحمی له مه عات وه گنیرانی له فارسی بو عه ره بی .

۱۰- منظومیه ته وهیدیهی فریدالدینی عطار له فارسی یه ده
بو عه ره بی

۱۱- دیوانی لهه لیه است ، به کوردی وعه ره بی و تورکجه و

فارسی به للام به داخوه شه دیوانی به نه مانته داوه ته

"صالح زکی بگ" که نه وکاته متصرف بووه له شاری لهه دلیر

لیی وه گر تووه بو هونینده وه ، نهی داوه ته وه ...

جاله بر نه وه به شتی زوری لهه لیه شه کافی بزر بوون ته نیا

۱۳- ته رجه مدي ته سیره ی بوردی به زمانی کوردی هه ربه
هه لیه ست وه له به ره مان قافییه ی (میه)
۱۴- ته رجه مدي هیوارینه کافی - عمر انجیام - له فارسی یه وه
بوعه ره بی -

باش ته وه ی له چه ند گونان مه لایه تی کرد وه -
وه له هاتی ۱۹۴۷ له گونزی دوگرد کانه وه هاته وه
بوزه ولتیر . وه له یاش تاشی کردنه وه ی له لایه ن
هه یه تی عیامی له تشاری کویه - کرایه - امام -
له مزگوتی له هه ولتیر له هاتی ۱۹۴۸ .
وه له هاتی ۱۹۷۱ ز خانه نشینی کرا هه ره هونینه وه ی
قورنان ره یه ره وه که کافی نابینی به وه خه ریک بوو
هه تاله ۱۹۱۳/۱۲/۱۱ له ته مه ف ب د سانی
کوهی دواقی کرد عنوانی هوشی بی م

بشیر حسین شیخ سعیدی

هه ٺه ستي ٻه ڪم
له ته قلبي مه لايي مه عنوي بو ايتي بي مه عنا
ده سو و تي دل وه کوو مووم و له فو و تي سه له تر سام
چه باکت زينه تي ظاهر نه ڪر توو پاڪي دل چاڪي
به ماني احتيا جيڪي ني يه ديواري باغانم
نه ڪه ره باطنت ره ش بي به من جي شان ڪه ي ايت
سه ري ره نڪين بي نه فعي جي هه يه زنداني شاهانم
فيدايي طاعه تي بي ده ست نوڙي بي ته ما عانم
ڪه ده ست نوڙي ناوه ڪه و بارنڪه بو ته قوا فروشانم
له بي قه دريت ني يه (فاني) ڪه ناڪيري قسه قه دري
گرانه قيمه تي زوره دورو يا قوني عير فانم

ٻه دانه - نقاش - نيڪار ڪيشه

چوارین
به خته که ی بی هیزم نیمرو قوه تی ته دبیری چوو
به بته کانی کاو لیشم ریکه ی ته عمیری چوو
گره توو بهم نه وعه دلخوش بی به خونیی عاشقان
بوروانی داری تیرلش غیری خونین ته لیسیری چوو

هه لبهستی دوووم
گول له بهر مه غوری که ی هیتی سه ری په رویانی من
که ی له سه رکبشی درک ده روا له زبیری پانی من
بوشستی من فیراقت هیچ قصوریکه نه کرد
کاغزیکه پر له پیچ و لوجه سه رتا پانی من
ههروه کوو نه قستی قدهم من سه ر فیرازیم بوچی به
"

خاکاری تی ده گه ی بنواری یه سیمانی من
دامه نت بولاده دهی فانی له دونیا که ی ده گما
ناوی نم به حره به پشتی پی ی یستغانی من
هله سستی سی یم
گو قاری فه له ک کردی سه ری نم دم وله هجرت
ره قاری فه له ک بی به فیدای که ردوش وله نجرت
بی لطفی و که م مه رحه مه تی وه رنه به قوربان
خوینی که شی من لایقه بو زینه تی په نجرت
لفکه و گولی سه رپوش و قدو ریشوه بی مشکیت
چند قوزه له که ل قونجه و پاپوشه روله نجرت

هه لبه سستی چواره م
شینوان له شه پوولی غم پیشی جیگر دارنی یه
شوکر ناوی طینه تم بوینی مه و جدارنی یه
بی مه رکه بی ئیشتیاق ناگی به جیگی مه مقصود
سالک هه رماندوو ده بی له ری که رسواری یه
بواله وه سی خود په سند دلی هه ر لای بریا په
بو په نه سوو پانه وه ی چا تر له په رکارنی یه
عارف وه ک حو بانی ناو چاوی له ناس پوشیه
بی باکه له په پنجه ره که رخسانه ی دل تارنی یه
که سیک ئومیدی بری ناوی له خوشی دانی
دار وه کوو برایه وه چاوی له به هارنی یه

دل له خوش و خروشي بي باكه له باري غم
شوشه وهك تو ايه وه ترسي له غوبار نه يه
كفتي جه نازه ي خوشم له ده فتر ي خوم ده كه م
مه عنا غه يري قسه ي خوش بو خوم يادگار ني يه
هه رباختيكي مه جه بهت له وني گه ر باخه وان بي
غه يري هپلاننه ي سووتاو له سه رلقني دار ني يه
ده ستي قه ده روه كو و مووم له باخي فزه ح ناكي
گول له بهر سري ده ني ده ربه ستي ده ستار ني يه
گه ر قسه م كيشي ني يه له سوو كي قسه م ني يه
مالي زور به قيمه ت بي هه رايي كره يار ني يه

چوارخشته کی

مہی لہ نہ ندانی مہ دینہ جسمی تو زوجی رہ وان
دینی پاکت دایہ بہ رخوی قاف تا فانی جھیان
مہ لہ شجارت دوو لہ ت بوو دینی گرتہ ناوہ خوی
مہ سکت بوونی مہ دینہ قابہ قہ وسہ پنت مہ کان

وانہ :-

مہ بہ فارسی مانڈہ تہ و دوہی دین کہوتہ

ناری تہ بی بہ مہ دینہ

(م دین ہ) مہ دینہ - مدینہ -

همه لبه سستی منیخه م

گه مه دره سه و گه ه ته کیه گه، جیم نادى نانه وات
دانشتو و له یه ک جینکا شماره زای نه طوار نی یه
له چه هلی ده شتی هم ولیر دلم روناک و صافه
صه یقه لی ناو نیه ی من به غه یری شه نگار نی یه
مه رته به ی ناکه س و هیچ لای ناکه سان بلنده
بو یه که جینکای درک غه یری سر دیوار نی یه
تالی و شیر نی قسم تابعی حالى خومه
نالته نی زیندانی غم نه غمه نی گولزار نی یه
دل که سو و تامه جوو بوو فانی چه باکت هه یه
به ردی حادثه بابی باده نی سر رشار نی یه

چوارخشته کی

باکلم چي ٻيہ لہ دہ وری فہ لہ کٲ چي دہ کا بکا
جاری مئی بلند نہ کرد چونم لہ عسر رز نہ دا
بی باکہ فانی لہ فہ قرو فہ نا چونکی ہر دہ مئی
دہ ستم لہ سہر دلم بی گہ و ہر بی عہ دہ دہ دا

هه نه سستی شه شه م

وهك مورغی پایه به ندم بو دانه بی سیاهت
چون ماهی نیو که مه ندم بو رووی هم چوماهت
نه شئی زولالی بوسم که ی لطفه که ی بفر موو
تاجان و دل فیدا که له شاه راهی راهت
له رینی فیراتی جانان چاوم عنده ریتی خونیه
ته نم پرزه خمی خه نجبه ربه دوو تاتی سیاهت
فسه ریدو بی نه زیری له کیشوه رونه زاکت
سالاری تپسی حوسنی وهی بم فیدای سهاست
هه متیانی خوشه جاناله ره عمی عالم نه ما
فانی له وه عزو نسرت غه رقی یه می سه فاهت

هه لبه سستی مه و ته م

دانهی دوره دندانی به قد سه روه مه مهی مهی
خوسنی نه ته ری تورک و عه ره ب هیند و کوره ی پری
به م جسمه به پری جان و نه ندای دره خشان
مروه ت نی به تولانی ته قابول له جو دهی دهی
یه ک بو سه که سه ر شماره له جامی له بی سوخت
که ی بوی بووه جمشید و که ی اسکندرو که ی که ی
پیم گوت و هره پر نه شنه یه ماچی له بی له علت
فهرمووی برؤ مردووت مری جنیکه ی نی به هه ی هه ی
فانی وه مه که عومری عه زیزت به فه ناچی
بی فائیده مایه ت مه که وه ک حاته می طهی طهی

هه لبه ستي هه شتم

له سالی ۱۹۴۴ له کافي بهري جیرانی دودوم فانی نه م

هه لبه سته ی داناره

وه رن رنیک که وین نه ی کوردی هه ژار
بی ترس به رنیک بو قه ل چه نه هه زار
له پاشش سه للاح و منظرالدين
تا که ی زه بوون بین ژیر ده سرتی نه غیار
نه که ر بی بلین بوچی نه م غه دره
ده نی یا عیسی قد صار ما صار
ی سجا تو خودا وه ره شق نه با
وه ره ته ق نه کا زه بوونی به دکار

قیدی شو بنهور که و ته وه یاد م
هیچ حسرتی حسیات نی یه بو هه ژار
مردن واجب بو مه ردک فقهیه
قوهت بیستی تار و تری قهرار
بکوژرینه وه فقهیرانی عار
له پیش قهده می نه قویا کسالار
هر نه م قیه بوو نه لمانی سووتاند
له حسرتی عظمی بو خونینی نه غیار
ناگری بلند کرد بو روونی زه مین
خونینی ناسرکان وه ک جوگه و پروو بار

نه روح چوونه ده ر له نيو چه سه ديان
لاشه مي بني نازان وه كوو به ردو دار
نيمه ش كه وايه چه ليفه بمينينين
بكوژر نيه وه بوغ غ زاي نه غيار
نه مي لاواني كورد نيمه و تاريكه
به لام رو ناكه بوم سه رده ناودار
روژي ليدانه به رزي نيشكه وتن
يا شه هيد بوونه بوغ غم القرار
له زولمي نام سه رد با چي سه ده ر
خونيمان بابر ژر سه له رني افتخار

له من ده پرسن من راوه ستاوم
به مال و به سر نه وه کت ده که نار
شوره ی پولا بین بو حفظی وولات
له چه نکت رووسییه و نه لمان و بولغار
فه ریاد سه د فه ریاد بر ایانے کورد
واچاخی کاره هاوار سه د هاوار
به حکومتیک په نایب سه ستین
راست بی له که لمان ساغ بی وه فادار
به مه دافع و نالاسته جبه نگی
روو که ینسه دوزمن به بی به رخ خودار
ده بین به رفو پور ار

مه ردئ و كه سه به كارى سه كه وى
نه وهك بكه وى وهك لاشه مى مردار
پياوى باش بن غيره ت بنوئين
ده ستى هه لئين وهك شيرى زامدار
ره ئيسانى كورد وه لام بنسرين
بولايى به كترى له به ك ئاگادار
خوتان ده زانن هه موونه هه ننگين
له ده ريامى شبرى رپوژى توندوتار
فائده مى ئيم له اتفاق
كه ر متفق بين ده بينه سه ردار

«فانى» ۱۹۴۲

«تیک هه لکیش - هه لبهستی به کوردی و عه ره بی»

خودایه من نه گه ره به د بزم نه گه ره چاک

ارنی باب دار غیر ماواک

له سه رووینی به شتم گه ره خوره زات بی

فطوبی لی الوفا حین القاک

ولکن صورة الوجبه مناف

لمرضاک الی کیف ارضاک

دیرتیک همه لبه ست به تورکی

له دکانه ی قانی مه لایه بوده له گوندی سیاو نه م دوو
دیزه همه لبه سته ی به تورکی نار دووه بوئشیری برام آغای
دزه بی که زور به کتریان خوش دیتی به داوی برنجی
لی گیر دووه کرده لایه

برنجیدر سه لایم اولشهاکم او برنجیدر
ایکچینس دو عا سیدر او پنجینس پرینجیدر

واتی :-

یه کم داوام سه لایه بوئه و گه وره یه . دووه بیان
دوعا کر دنه بوئه و ، سنی یه بیان برنجه که یه قی
جاناغای ناد براد له جوابی ئم تاکه همه لبه سته
سنی قه سناغ برنجی سنی کراوی بوئ نار دبوو .

پنج خسته کی فانی له سه رغه زه لی - زیور -
بووه صلی شیفا فیکری سه فرمه ره مه نیمرو
بوچاوی کز م خاکی ره هت سورمه مه نیمرو
کوی نی تووه قه دروشه ره فم که عبه مه نیمرو
عالم به سه به ب قافله نی نا هم ته مه نیمرو
شوراوی سرو شکم به مه سه ل زه مزه مه نیمرو
رووم زه رده نه که ر بیت و بلیم شاهی جیهانی
شایانی جیهان شاهن تو شاهی نه وانی
به مزی ده مه یا جه وه ره یا نقطه نی مانی
لیوت که عقیقه بوه ته رو کتی به مانی
ماچی که جه وازی نی به جی ی به نجمه مه نیمرو

بونه و عی به شهر جن و مه له ک مه حره م نه غیار
طه و فی حره می تو به سه بوده ردی دلی زار
بوینیه که ده سوورین و ده گیرین و له هاوار
مه حفوظه له بو سه و له ده سی عاشقی غه مبار
نه و روکنه بی شامی که ده لینی به رچه مه سیمرو

زولفت که به تاریکی و پینچی به چه ناچی
له و زولمه ته ترسم هه به رووحم به فیه ناچی
رئی ماچی رووخی گر تووی توخوا بلی لاچی
چونکی خالت حجر الاسوده ده ست ناکه وی ماچی
ده ستم که بگاتی سه به بی ژنیمه سیمرو

نه سرين و سه من يسه من و سه و سن و سه بول
سه و دازه ديه بي په رچه مي تون ناليه بي بولبول
په چيکه تي غونچه سي ده مته باعثي نه سي گول
کو بوته وه سه حاجي خه يالم له ميسنای دل
سه يتاني ره قيب ره جمی له لام نه لزه مه شمرو

ده زمانه مه که ر خاکی ده رت بودلی پر زام
بوشرد ميه بي خاص و له بو مه جمه عيه بي عام
سه دجار به فيدات خاکی صفات نه و سه ري هيتام
شبه تا به سه هر مزدلفه حو جره يه مه توام
نه ماعه ره فنه کويي تووه چيکه مه شمرو

ئەي پادشەھي ئايسين و دين پائيسين بەرزە
لوطفت بە چە پەنگينگە جە مالت بە چە تەرزە
ئە مري توشيفا و حيكمة تە حيكمة تە ھە مو و فەرزە
(بسيك و سعديك) دە تيم لە حزە بە لە حزە
بە عني لە حضورت قە دە مم مە حكە مە شيرف

بوكوشتنى من جانمە پيناوہ لە بو تو
بۆرە گوزەرت روح و سەرم ناوہ لە بو تو
تەن گولنەنى غەم دوور لە وە تەن ماوہ لە بو تو
جان و دلى من بو تە سەفا و مە روہ لە بو تو
راکە لە دلا جاناناکە جنى مە قە مە شيرف

تو خدا مہ لی فانی لہ جسے فادایہ لہ ہمیشہ
رو وحم لہ خہ یالی تو و فیراتی نی یہ پیشہ
خوشی لہ دلنیکہ کہ لہ یاد کے تو لہ ٹیٹہ
زیوہر وہ کو و حاجی لہ تہ و افاہیہ ہمیشہ
مہم تہ و فہ و داعی نی یہ لہ و بی غمہ ٹیمرو

ته خمیسی (فانی) له سه ره له بهستی (نوری)
غریب و شرمه زارو بی نه واما . رسول الله
زه بوونی کاری نافه رمای خود اما یار رسول الله
نه که رچی موو سپیمه روو سیاما یار رسول الله
دو چاری حیرسی دونیاوو ریاما یار رسول الله
نه سیری په نجه بی نه فس وهه واما یار رسول الله

به مهستی سو سکیری دونیا له نه وقاتی نیضاعه تدا
له داوی دیوی به دفرما له ژنیر نه مروئیشاره تدا
به مه شغول بوونی غه برنا حق حه یاتی خوم به غاره تدا
له دهستی نه فسی نه ماره له زنجیری نه ساره تدا
سه رایا غه رقی عصیان وخته تاما یار رسول الله

له به دکاری به بنی هوشی له دونیا بنی خه وم قوربان
به بنی عقلی دایم بو شهت و پیت به پیره وم قوربان
عه مهل ناخوشم و بوقه ولی خوشیش خوش ده وم قوربان
خه حالت باروشتم رهنده و خه قیره که و تووم و امن
له ده رگه ت به نده ناچیز و که داما یا رسول الله

له گوشه می ناته و او می و ناقصی تووم زور ریا کارم
به بنی عاری به باری کاری بنی مه عنایه که انبارم
فه قیری ده رگه بنی تووم و سیه ره زور ته با کارم
شه فاعه ت که ده خیلت بم که لی عاسی گونا هکارم
که و ازور روو ره شی زور تی ده و اما یا رسول الله

ده وای دهرده زندان تو یو ویردی سه زوبانیش تووی
ره وانی قانی مه وجود و هوشی نیو سه رانیش تووی
حه بییم تووی طه بییم تووی سه فاو سه یری دلانیش تووی
عیلاجی دهردی عصیانان طه بیی میهر بانیش تووی
نه خوشم به نده موحتاجی ده و امه یار رسول الله

فیدای خاکی بهر پی نی تو جان من قوربان
ته ماشانی بکه فرنیسکی چاوی نالی من قوربان
نه که رلو طفت هه بی به پرووزه به خت و فالی من قوربان
به چاوی مه رحمت جاری بنوره حالی من قوربان
له گوشه می ده رگه بی لو طفت خر اما یار رسول الله

نی یہ بوفانی، بنی کہس بہ بنی خاکی دہرت مہ ٹوا
قبولم گہر بکہی یاخو نہ کہی وامن سہرم ناوا
لہ مہ قدم گاہی شاہانت ہتا رووحم لہ تن ماوہ
لہ دوو عالم ٹومیدی «نوری» بنی کہس بنی تہ وانا
بہ مہ ٹاسوودہ پی روژی جسہ زامہ یارسول اللہ

تبینی

تہم ہینج خستہ کی یہ لہ دیوانی (نوری) بلاو کرادہ تہ وہ
کہ لہم دیوانی یہ تہ مانہ تی رڈ شنبیری و لاوانی ہوکی زاتی
بہ چاہی گہ بانہ و وہ ~

چوار خشته کی
نئی کہ برہمت ہم نہ فہ سی بنی کہ سان
بنی توونی یہ ہیچ کہ سی بنی کہ سان
بنی کہ سم و ہم نہ فہ سم ہر نہ تووی
روو لہ چہ کہ م نہ سی کہ سی ہر بنی کہ سان
لہ سر دہ بہ بی غوی نہ م چوار خشتہ کی یہ لہ سر کیلی گورہ کی
نور سربادہ بنو یادگار .

تاک

پیر بوم و کاتی بہ ستی چاوہ لہ ماسوی
چاوینکی بنی عہنہ کو رویشی پنم داوہ خودا

تاک

خہت ہات زولفہ کہ ت لہ زری لہ سر خالی سپہ گویا
حہ بش بوچین لہ تیلید کہ ہیندو رومہ شہریانہ

ستایشی خودا

مادامه ترس نه مال غمیری زاتی صه مه د
له هه زه مان هه رده لیم یا صمد و یا نه حد
مه عنای نه حد زاتی نه و له هه رشیک ته نیایه
مه عنای صه مه دینی فراغ جی می ماسوی نه نیایه
هه رنه و هه یه بانگی که می بو هه رمه قصه دی هه بی
دو نیوی یا نو خره وی بو هه رکاری که ده تینی

تاک

نه می ره سوولی نینس و جن نه می صاحبی وه عدو وه فا
رووینی رهش مووینی سپیم هینایه لات پشتم دو تا

تاک

من به ته نیاقه ت مه زانه غم ده خوم
دین و دنیا م لایه هه رده م خوام و خوم

غزله

گوتم بوجی برهنگی خویتی نو و سیوه موژه ت سینم
گوئی نه قشی شه هیدم وایه که رچی خوم سر سیه ره نگم
سه ری تیری موژه ت میهانی سینه و سورمه بوئیکه
به چاو بوی دیم ناو و دل که باب و نه غمیه ده نگم
که من زور بنی که س و بی ناسرنامه روو حه کم بوجی
له ره غمی دوژ منانم دوو شمامه ت ناخه یه چه نگم

ستایشی پیغمبر

نئی محمد که رده رم که ی روو له کنی که م بچمه کوی
خو که دای ده روزه نی تو بالاتری هه ر پادشا
غهوسی نه عزم تو کوری دلسوزی نه م زات می مه ده د
بوده وای ده ردم بیار یوه له ده رگانه سه خودا
بنی قه رارو ده رده دارو دلفکار نیمه پرو منم
نئی خودا وه ندی شیفا ده رپتم که ره که یه ک ده ووا
ناکو ماچ که م خاکی ده رگای نه همه دی موختاری توو
خاکی نیکیه ره له بو نه نواعی ده ردی بی شیفا
من به پروینی ره شمه وه دیمه لات چی لینم بکه ی

چونکی شک نابہم چه جیگای تر جہ پیلہی کیبریا
چو و مہ لای روزی فیرقم دہ ردی ہیجرم عہ زر کرد
وہ صلی من یہ کسانہ فہ رموی بوہ مووٹہ ہلی منا
"فانی" یادہ رمانی دہ ردت ہر لہ یہ ک جیگاہ بہس
ٹاکو ماوی ہر بکہی ہاوار خودا ہاوار خودا.

ستایشی خودا

له هم رشتی دیار بی دیاره رووی حه بیجم
ته ماشای که له هم رووئی برای صاحب همت
وجودی تو ش نه نیو که بو رووی زاتی پاکی
بی له جه مال نابینی له هیچ صاحب زه کاوه ت
که رتو صاحب نه زه بی ده بیخی صوره تی نه و
له سرتا قده می خوت دیاره به صه راحت

له بهر بودنی نینسان دایناوه

به بیرت دمی که هاتی به رووی دونیا
له گریان بووی و عالم بو تو خه ندان
که مردیشی به قینه پیکه نیت
له خرم و دوسته کانی شی شین و گریان

فانی

لہ بہ ریہ کیہ تی خودا (وحدۃ الوجود) دہ روی و دہ فرمودی۔

نہ شکالی عالم شووشہ سے گوناگون
وہک پڑا سہ ریان شوعلہ ہی پڑوڑی روون
لہ ہر شووشہ بینی بنی کہم و زیاد
ہر رعینہ شوعلہ ہی خوی تیا نواند
بہ رنگی شووشہ چہ زہ رد بنی چہ سوز
چہ سپی چہ رہش چہ سب بزوچہ پور

به شی فارسی

آه خمیس فانی بر غزل سعدی

بر من امروز ازین کلخ مجازی بنمود
هنر و عزت کس نیست به املاک و جنود
گوش ده سعدی مسعود چه خوشنوح سرود
شرف مرد به جود است کرامت به سجود
هر که این هر دو ندارد عدمش به زو جود

ای سراسیمه می دنیا ز ره جاده برو
گشتی گرنیشانی چه کنی وقتی درو

Picture 042.jpg

Picture 043.jpg

بصداقت برو باگوی زمیندان جهان
که ندیدیم بسر برده‌ی زین دور ز زمان
حتم هست چو باور نکنی نیست نهان
خاک مثل طرف انگیز نبیسی که همان
خاک مصر است ولی بر سر فرعون نمود

تخک آن قوم که بی کینه زد دنیا گزرنند
نغمی در همی دارند نترزها شمشیرند
مالی دنیا نه متاعست که برومی نگرند
دونی این قدر ندارند که برو رشک برند
ای برادر که نه محسود بمسند نه محسود

سینه داری کن و از نیک و بدی خلق گزر
بجز از فکری خداوند حذر کن تو حذر
آیه مایفتح الله بخوان بنگر
دسی حاجت چو بری پیش خداوند بر
که کریمست و رحیمست و غفور است و ودود

هر چه دارند خلائق زود و دیتی او
هر چه سازند عوالم زربوبیت او
عالم غیب و شهادت ز الوهیت او
الشرک تا بشر یا عبودیتی او
همه در ذکر مناجاة قیامند و قعود

سخنی گویمت ای جان تو بنیوش بجان
تو سنی حاجت اگر رانی بشنی شسی ران
رازقی انس اجنه و ددو دام و حیوان
کرمش نامتناهی نعمش بی پایان
هیچ خواهند ازین در نرود بی مقصود

رهی خود دان و مکن تکیه به دنیا ی کهن
سد هزارانی چو تو رفت ازین داری حزن
تیلی بازیچه بچوگان جهالات مزین
قیمه تی خود به ملاهی و سناهی مشکند
اگر ایمان دروست است بروزی موعود

گفته فانی اگرچی ز عملاً فقد است
سخنی بی سرو سامان که بیاطن سرد است
ولی با گفته سعدی به مذاقش شهد است
بندی (سعدی) که کلید در گنج سعد است
نتواند که بجا آورد الا مسعود

تخمیسی فانی بر غزل مهری

ای ساقی گل فام نوالی تو مرا بس
زن لعلی لب آبی زلالی تو مرا بس
واز عزتی کونین جلالی تو مرا بس
واز جمله جهان شمع جمالی تو مرا بس
در کج غم عشقی خیالی تو مرا بس
با این که به پیش تو بودی شه غضنفر
مانیزه عیقم و زلیلم محقر
خواهم که بیوسیم لب کشته شوم گم

هر کس برهی کعبه مقصود نهد سر
در هر دو جهان قصدی و صالی تو مرابس
گویند که گلهای جهان جمله گی راستند
مرغان چمن رقص کنان هاله بستند
هر کس به هوای املی شاد بختند
خلقی به تماشای مهی عید برفتند
نظاره برا بروی هلال تو مرابس
چون مده دور است ز هجرانی عزیزان
آواره و آشفته شوم سخت پریشان

لطفی بنما بردل مهجور غریبان
بسیار طمع نیست مرا ای شهی خوبان
از لعلی لببت دانه خالی تو مرا بس
دل داده مشو از پی خوبان ماکش آه
فانی تو سرا سیمه شدی از اسف و آه
کامی دلی خود گیر ز صهبای فرح خوان
باپیری مغان (مهری) همی گفستی سحرگاه
یک جرعه ز جامی می آلی تو مرا بس

شہرق و غنہ بنی عارذ کوردہ مرد بہ مرد و و مہ بہ
ہم رہ لہ شہ قشہ ہرو نہ نقرہ ہیسنو بلوج نہ فغانیان
بنی لہ تورکی یہ و عہ جم خو ژیزو ژو و ریشی پرہ
جورجیا و نہ ریسنیا تاخہ لیچی بہ سہرمان
چند ویلایاتی لہ شیرازو طارم و بندہ رعہ باس
دورو داری جہردو خیرا پاکئی یہ ک کوردن بران
چند لہ نہ ترائی بوخارا تادہ گاتہ نہ رزہ روم
بنی لہ کوردستان لوستان بایزید نازرینجان
سوریہ و حمص و طرابلس و حلب شام و حہ ما

تاده گاته ره شت و گیلان نه نقه ره و سه مسوویان
پرله کوردی خرمی خومن وه ک یه کی بن هر ره که
خوتیمان و گوشتمان و پیسته مان و نیسقان
نیزه گریان بو براین ده سستی له رزاند م و و تی
اکاکه، هر تبگره قلم تو خد اینیوه گیر فان

رؤالیزه دا ئهم کۆمهله ههلبهستهی زانای
به زمان فانی تهواو بوو به جوانی ده زانی
له وای ئهم کۆمهله ههلبهستهی هندی له
ووتاری - کاک محمود زامدار - تۆمار بکهین که له
پۆترنامهی هادکاری ژماره ۲.۴ له لایه
۹ له ۱۳/۲/۱۹۷۶ بۆلادی کردوه تهوه
که ده ئی ناوی فانی حسین سعدی فیض الله یه و
له قهه دینداری یه که ی کوردستانی و بهر په
بۆهۆزی بهرجه مانی ی خنای بلباسی به جهرگ
ئه که زیته وه ... له سالی ۱۳۰۰ له دایک
بووه هه را کاک زامدار رۆفی ده کاتره ده ئی
فانی لای مه لاهه بدوللای جهلی زاره و مه لا
عه ولای خه لیفه ی بکستان خویند و دیه ئی (فانی)
بیست و هوار سال خویندن و (۲۰) سال مه لایه ئی

کردوده . هر به م بونه يه ده سوياسي كاك
زامدار ده كه مين كه تا كه نووسه ري كورده به نيك و
جواني له كافي خونيدا ده ربارهي (فاني) دوا ده
هيو ا دارين زيانيكي به خسته وه ر بوله موو
كه سينك كه غزوه تي نه ده ب و زماني كوردي بجان .

بشير حسين سعدي

بسی : به دانه زرد : نیم عه زله فارسی فایزاد
نیم تاکه کوردیه لم دیوانه چای نه کراوه

بیمودن ازبی جانان منازله به منفعت

آواره گشتن از دیار و مراحل به منفعت

مفتی عشق اگر به بزرگ فتواداد

ایمان از طوق عزازیل به منفعت

داروی درد را از که جویم بیان حالانم
تیمار زهر مار و هلاهل به منفعت

حالا بیای قدسی رنج کن بیایانم
زیرا ز احتضار بند هایل به منفعت

فانیست کسی که بر روان هر منگ
سودم بترک ننگ و وضای به منفعت

فرد فانی

له صدیدانی قه زای بهره می بی سوده ماند و یون
له دیوانی میاوی ناسزا خورایه ها تو چون

تاک (له همة الوجود)

په رده لاده رود چه که م تا روت بی منم حظی
بی خه به ربوم په رده لادان بوو به رده ی رومت

۶

که تووی عالمه له موو عالم له ره راسمه
که توو گه بچی له موو عالم ته له سمه
(فانی)

* نجات خطاط *

نیم دیوانه‌ی نووسیه

علی خورشید

* سه‌پرستی‌ی له چایدانی کردووه *

(فردغاف)

بدرگاه توو وردم بنا چانم
سرا بنجا هجر بنجا قلگاه بنجا ~~مردم~~

ییبی

فاؤستا محمدی قمره داغنی . له گو قاری
به بیان رماره [۵۰] سای [۱۹۷۸] .
: له لایره - ۷۰ - / ده لی :-

که دیوانا (فانی) مامه نداغام . به رجا و کوت
یه که ربرم له ته وه که نه شاعیری ترهن
نم ناوه بیان بوخویان ههک بزاردوه
به تاییبه تی دوان له وفانی یانه تاییسته
به خوینده وارن نه ناسینراون : بویه وولم
با تم ههک له کیسه نه ده م و تم شاعیرانه
له ووتاریکدا یهک بجه م و به خوینده ورتیان
بنا سینم .

به بی تی ناگادری من تم شاعیرانه تی
تم ناز ناوه بیان بوخویان داناوه
یئینجی .

۱- فانی - مامه نداغای فانی که یئینا دیوانه
ره تگینه کی له بازاردا یه .

۲- فانی - مه لاهینا سیدی فیه یزوللا که له
رماره [۱۳۰] سای هاوکاری دا - کاره
(محمود زامدار) له سری نوییوه

۳- فانی - مه لاهینه تی نا بلاخنی که دکتور
له